

**TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMISEN-ARVIONTI
VERKKOYMPÄRISTÖSSÄ
KANNONKOSKEN KOULULLA
Jaana Hokkanen**

**Kehittämishankeraportti
Toukokuu 2007**

**JYVÄSKYLÄN
AMMATTIKORKEAKOULU**
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Tekijä(t) Hokkanen Jaana	Julkaisun laji Kehittämishankeraportti	
	Sivumäärä 25	Julkaisun kieli suomi
	Luottamuksellisuus Salainen ☐ saakka	
Työn nimi Työelämään tutustumisen-arviointi verkkoympäristössä Kannonkosken koululla		
Koulutusohjelma Ammatillinen opettajakorkeakoulu, opinto-ohjaajakoulutus		
Työn ohjaaja(t) Virtanen Riitta		
Toimeksiantaja(t)		
Tiivistelmä Tietoverkkojen monipuolinen käyttö opiskelussa ja opetuksessa on kirjattu yhdeksi tulevien vuosien tavoitteeksi opetusministeriön koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategian toimeenpanosuunnitelmassa. Tietotekniikka mahdollistaa uusissa oppimisympäristöissä opiskelun sekä erilaisten opiskelumenetelmien hyödyntämisen. Kehittämishankkeeni tavoitteena oli saada aikaan mielekkäämpi ja oppilaita innostavampi tapa tehdä arviointia omasta Työelämään tutustumisviikostaan (TET.). Oppilaat ovat tähän asti tehneet TET-raportinsa vihkoon. Vihkoon tehty TET-raportointi on tuottanut ongelmia ja raporttien laatu on ollut heikko. Kehittämishankeeni pääkohteena olivat Kannonkosken yläkoulun oppilaiden tekemä TET-raportointi. Hankkeen aikana oppilaat tekivät TET-raportinsa verkkoympäristössä. Verkkoympäristö rakennettiin vaiheittain käyttäen keskisuomalaisen tutkimus- ja kehityshankeen, Peda.netin verkkotyövälineitä. Oppilaiden TET-raportointiympäristönä toimi verkkolehti. Kehittämishankeen tuloksena saimme kouluumme toimivan mallin TET-raportointiin. Verkkoympäristössä tehtävä TET-raportointi osoittautui myös helppokäyttöiseksi. Yksi TETin tavoite opetussuunnitelman mukaan on tuottaa oppilaalle onnistumisen elämyksiä. Oppilaille tekemästäni kyselystä selvisi, että he olivat erittäin innostuneita tästä uudesta raportointitavasta verkkoympäristössä. Luonteva jatkokehittelyn kohde olisi saada TET-paikkoja tarjoavat yritykset käyttämään TET-arvioinnissa verkkoympäristöä. Samoin kehittelyä kaipaa myös se, miten koulun muut opettajat saadaan sitoutumaan opetussuunnitelmissa oleviin TETin tavoitteisiin.		
Avainsanat (asiasanat) Työelämään tutustuminen, tietotekniikka, verkkolehti		
Muut tiedot		

Author(s) Hokkanen Jaana	Type of Publication Development project report	
	Pages 25	Language Finnish
	Confidential Until ☐	
Title Evaluating the introduction to working-life period in the network environment		
Degree Programme Teacher Education Collage, Vocational Study Counsellor Education		
Tutor(s) Virtanen Riitta		
Assigned by		
Abstract Versatile use of networks in studying and teaching is mentioned as one of the primary goals for Ministry of Education's schooling and research information strategy plan. Information technology makes possible to study in new environments and the use of different studying methods. The object of my development project was to create a meaningful and exhilarating way to evaluate an introduction to working-life period (TET). Until now pupils have made their TET-reports handwritten. The quality of reports has been weak. Development project was based on TET-reports made by the pupils of Kannonkoski upper level of comprehensive school. During the project pupils made their TET-reports in a network environment. The environment was built on basis of research and development network Peda.net. Pupils made their TET-reports through electronic journal. As a result of development project, our school got workable model to TET-reporting. TET-reporting in the network environment proved to be easy to use. Inquiry that I made to the pupils showed that they were very excited about the new way of TET-reporting. Natural development would be to get firms offering TET-places more involved in using and evaluating TET-process in the network. Another area for development would be to get the other teachers committed to the goals of introduction to working-life period mentioned in the new national curriculum.		
Keywords Introduction to working-life period(TET), information technology, electronic journal		
Miscellaneous		

	1
1 JOHDANTO	2
2 YHTEISKUNNAN HAASTEET TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMISELLE	3
3 TYÖELÄMÄÄN TUTUSTUMINEN ELI TET	6
4 TIETOTEKNIIKAN OPETUSKÄYTTÖ	8
5 KANNONKOSKEN YLÄKOULU JA TET	10
6 TET-RAPORTOINNIN KEHITTÄMINEN	11
6.1. Tavoitteet ja toteutustapa	11
6.2 TET-raportointia tukevan verkkoympäristön toteuttaminen	12
6.3 Ensimmäinen TET-jakso Kannonkosken koululla	14
6.3 TET-raportointia koskevan kyselyn tulokset	15
6.4. Toinen TET-jakso Kannonkoskella	18
6.5 TET-raportoinnin vaikutus oppilaaseen ja oppilaanohjaajaan	20
7. POHDINTAA	23
LÄHTEET	25

1 JOHDANTO

Olen jo pitkään miettinyt, miten Työelämään tutustumisen-jaksoista (TET) saisi mielekkäämpiä sekä oppilaille, opettajille että työnantajille. Kesällä-05 Opettaja-lehti julkaisi kirjoituksen "Elintärkeä opo". Kirjoituksessa puututtiin myös TETiin:" Oppilaat ovat innostuneita, mutta yritykset eivät halua panostaa siihen." (Ruokolainen 2005.) Usein oppilas menee vain johonkin työpaikkaan, ja työnantaja tarjoaa TET-paikan vain sillä, että saa viikoksi ilmaisen työntekijän. Opinto-ohjauksen tunneilla ohjataan oppilaita, millä perusteella TET-paikka kannattaisi valita. Lopputulos joidenkin oppilaiden kohdalla on kuitenkin se, että todetaan TET:in jälkeen, että tulipahan oltua viikko vapaalla koulusta.

Tähän asti TET- raportointi on suurimmalle osalle oppilasta ollut "pakkopullaa". Pieni osa, ne tunnolliset oppilaat, yleensä tytöt, tekevät raporttinsa huolella. Oppilaat eivät ole perusteluista huolimatta ymmärtäneet, mitä hyötyä raportoinnista itselle on. Myös työnantajien antamat arvioinnit oppilaasta TETin päätteeksi ovat erilaisia. Jotkut työnantajat ovat oikeasti miettineet, miten oppilas on TET:ssa heidän työpaikallaan pärjännyt. Osa työnantajista vain kuittaa TET-viikon tehdyksi, joten myös oppilaiden saama palaute vaihtelee suuresti.

Peruskoulun opetussuunnitelmassa (2004) työelämään tutustumisen tavoitteena on mm. työelämän sääntöihin tutustuminen ja sosiaalisuuden vahvistaminen työyhteisössä mukanaolon avulla. Lisäksi tavoitteena on, että oppilas kokee onnistumisen elämyksiä työympäristössä (Peruskoulun opetussuunnitelma 2004.) Mielestäni opetussuunnitelman tavoitteiden pitäisi näkyä myös TET-raportissa. Tärkeänä pidän, että oppilas tutustuu työelämän sääntöihin ja kokee onnistumisen elämyksiä uudessa paikassa. Samalla hän pystyy käsittelemään sekä raportoimaan TETiin liittyvät asiat monipuolisesti.

Koska koko TETin kehittäminen kokonaisuudessaan pelkän tämän kehittämishankeen aikana on liian suuri hanke, päätin valita kehittämiskohteekseni TET-raportoinnin. Tähän asti koulussamme on TET-raportoinnissa käytössä vihkonen, jossa on valmiit kysymykset sekä oppilaalle sekä työnantajalle. Vihkonen on toiminut paremmin kuin ennen käytössä olleet monisteet.

Miettiessäni sitä, mikä olisi oppilaan kannalta mielekäs tapa tehdä TET-raporttia, päädyin siihen, että taikasana voisi olla tietokone. Siten päätin, että kehittämishankkeekseni tulee TET-raportointi verkkoympäristössä. Tietoverkkojen monipuolinen käyttö opiskelussa ja opetuksessa on kirjattu myös yhdeksi tulevien vuosien painopistealueeksi opetusministeriön koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategian toimeenpanosuunnitelmassa (2000).

Hankeeni tavoitteena on, että oppilas innostuisi TET-raportinteosta ja ymmärtäisi raportinteon tarkoituksen. Toivottavasti oppilas myös oppisi käyttämään tietoverkkoa TET-raportoinnin välineenä sekä pystyisi arvioimaan ja antamaan palautetta omastaan sekä toisten oppilaiden tekemästä TET-raportista. Kehittämishankkeellani haluan selvittää sitä, vaikuttiko TET-raportoinnin muuttaminen verkkoympäristöön raporttien laatuun. Minua kiinnostaa myös se, ovatko raportoinnit samanlaisia vai erilaisia verrattuna entiseen vihko-menetelmään? Kehittämishankeen avulla toivon saavani vastuksen siihen, minkälainen vaikutus on sillä, että oppilaat pääsevät päivittäin lukemaan toisten raportteja?

2 Yhteiskunnan haasteet Työelämään tutustumiselle

Eri aloista saatu julkisuuskuva vaikuttaa nuorten ammatinvalintaan. Palveluammatit ja työt julkishallinnon alalla houkuttelevat nuoria kirjoitettiin Keskisuomalaisessa 4.2.2007. Artikkelin mukaan teollisuusala tuntuu nuorista vastenmieliseltä, vaikka teollisuus potee työvoimapulaa. Nuorten tietotaso työelämästä on heikko. Toisen asteen koulutukseen hakutuvilla nuorilla on usein vain peruskoulun TET-jaksojen verran kokemusta työelämästä. Opettajien tietämys elinkeinoelämästä on heikkoa jatkaa Keskisuomalainen (Kinnunen 2007.)

Tulevaisuusvaliokunnan mietinnöissä (TUVM1/1994; TUVM 1/1998) on korostettu selkeästi työelämän ja koulutuksen vuorovaikutteisuutta. Mietinnön mukaan ihmisen on varustauduttava vaihtamaan ammattia useitakin kertoja elämänsä aikana. Näin koulu ja työelämä liitetään toisiinsa aiempaa kiinteämmin. (Tulevaisuusvaliokunnan mietinnöt 1994, 1998.)

Tiedon nopea uusiutuminen, tietoyhteiskuntakehitys, työorganisaatioiden muutos sekä elämän- ja työuran monipuolistuminen yksilön elinkaarella määrittelevät tulevaisuutta (Luukkainen 2005, 172). Työtekijöiltä vaaditaan monipuolisempaa osaamista, vastuuta itsestään sekä muutos- ja sopeutumiskykyä. Ammattien muutos ja työn epävarmuus eivät anna mahdollisuuksia pitkäkestoiselle tulevaisuuden suunnittelulle. Muutosten vauhti tuskin hidastuu tai määrä vähenee (Luukkainen 2005, 95.) Yhteiskunnassa ja koulutuksessa vallitsee tehokkuuskäsitys: opiskelijat pitäisi saada valmistumaan sekä siirtymään työelämään nopeasti. Entistä tärkeämpää on oikeiden valintojen tekeminen eri koulutusvaiheissa sekä riittävän ohjauksellisen tuen saaminen.

Työelämä on muuttunut, koska työura on fragmentoitunut, yksityisyrittäjyys lisääntynyt, elinikäisen oppiminen ja epävarmuus korostunut. Samoin kollegiaalisuus on vähentynyt, tuotanto ja tuottavuus korostunut elämänlaadun kustannuksella sekä työsuoritusten laadunarviointi lisääntynyt (Lairio, Puukari 2003, 26). Työelämän muutos alkoi 1990-luvun alussa, jolloin rikkaat rikastuivat ja köyhät köyhtyivät. Nuoren asema yhteiskunnassa heikkeni ja päihteet tulivat korvikkeeksi. Joka kymmenes nuori syrjäytyy (Ylen uutiset 2006.)

29.8.06 pidettiin Suomessa presidenttifoorumia, jossa Nokian hallituksen puheenjohtaja Jorma Ollilla sanoi, että maan kilpailukykyä varjostavat nuoret miehet, jotka ovat lihavia ja käyttävät alkoholia liikaa ja näin syrjäytyvät työmarkkinoilta. Samaa totesi Raija Julkunen luennoillaan 30.8.2006, että nuorten tulo työmarkkinoille on epävarmaa (Julkunen 2006.)

Alianssin pääsihteeri Jukka Tahvanainen toteaa, että kolme neljästä suomalaisnuoresta voi hyvin. Nuorisotyöttömyys on lähtenyt laskuun, mutta on edelleen kaksinkertainen yleiseen työttömyyteen nähden. Yhdeksän kymmenestä nuoresta jatkaa peruskoulun jälkeen ammatillisessa oppilaitoksessa tai lukiossa. N. 6000 nuorta ei saa edes peruskoulututkintoa suoritetuksi. 17 000 nuorta on syrjäytymisvaarassa jäädessään peruskoulun ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheessa koulutusjärjestelmän ulkopuolelle. Työpajat, työelämän harjoittelupaikat ja oppisopimus voivat olla portteja sellaisille nuorille, jotka oppivat tekemällä käsillään (Seretin 2006.)

TV2:n ohjelmassa Provinssi 8.9.06 käsiteltiin työpaikkatarvetta ja ammattioppilaitosten arkea. Ohjelmassa todettiin seuraavaa: Tällä hetkellä metalliteollisuus tarvitsee lisää työvoimaa, koska tietokoneet jylläävät metallialalla sekä talonrakennusala vetää. Oppilaitosten tulisi seurata työvoiman tarvetta, minkälaisia koulutuspaikkoja tarjotaan. 1970-luvulla lomautettiin putkimiehiä, mutta nyt alkaa putkimiehistä olla pulaa. (Provinssi 2006.) Keski-suomalaisessa uutisoitiin 17.7.06, että työnjohtaja- ja opettajapula uhkaavat LVI-alalla, koska ko. ala on noussut yhdeksi suosituimmaksi alaksi ammatillisissa oppilaitoksissa. Hakijamäärä on seitsenkertaistunut yhdeksässä vuodessa.

Ohjausta tulisi tehostaa siten, että työelämän vaatimukset ja työelämä yleensäkin tulisivat oppilaille tutuksi. Monella 15 -16-vuotiaalla nuorella on työelämästä aika epärealistiset käsitykset. Koulun pitäisi olla enemmän yhteyksissä työelämään: järjestää vierailuja työpaikoille, kutsua eri alojen työntekijöitä tunneille esittelemään ammattejaan.

Koska yhteiskunta patistaa nuoria opiskelemaan ja valmistumaan entistä nopeammin, moni ahdistuu ja kokee itsensä arvottomaksi, koska ei selviä annetuista vaatimuksista. Nuorten mielenterveyshäiriöt ovat yleisiä: neljännes kärsii nuoruusiän aikana pitkäkestoisesta oireilusta, joka vaatii hoitoa.

Ikäluokat pienenevät ja leikkaukset uhkaavat koulutusta. Opetusministeriön työryhmä esitti vuonna 2006, että pienenevien ikäluokkien ja ylikouluttautumisen vuoksi on puututtava koulutuspaikkojen määrään. Mistä riittää työntekijöitä joka alalle? Projektijohtaja Olli Niemi esitti luennossaan Työelämän tulevaisuuden haasteet ja mahdollisuudet 12.1.06, että tulevaisuuden työpaikat ovat ”elämyksessä” ja terveyspalveluissa. Hänen mukaansa tekniikka kehittyy 10 vuoden aikana enemmän kuin ihmiskunnan historiassa tähän asti (Niemi 2006.)

Työelämän muuttuessa yhä enemmän tieto- ja älypainotteisemmaksi ihmisiltä edellytetään laaja-alaista sivistystä (Luukkainen 2000, 59).

Oma-aloitteinen yrittäjyys ja yritystalouden perusteiden ymmärtäminen ovat useista eri syistä kohonneet myös Suomessa entistä keskeisimmäksi ja tarpeellisimmiksi

kansalaistaidoiksi. Peruskoulun TET-jaksoja voidaan käyttää hyödyksi yrittäjyyskasvatuksessa (Lairio&Puukari 2003,79.)

Jotta opinto-ohjaaja pystyisi vastaamaan työelämän vaatimuksiin ja yhteiskunnassa tapahtuneisiin muutoksiin, on hänen pystyttävä toteuttamaan opetussuunnitelmassa työlle annetut tavoitteet. Ehkä eniten pitäisi pystyä antamaan yksilöllistä ohjausta, mutta aika ei riitä. Oman työnsä arviointia ja arvojen määrittelyä tulisi tehdä useammin, että osaisi laittaa asioiden painoarvot kohdalleen. Verkottuminen työelämän ja eri oppilaitosten kanssa on erittäin tärkeää opinto-ohjaajalle. Opinto-ohjaajille/opettajille pitäisi järjestää työelämään tutustumisjaksoja aivan samalla tavalla kuin oppilaille. Näin koulu pystyisi vastamaan yhteiskunnan asettamille haasteille.

3 Työelämään tutustuminen eli TET

Peruskoulun yläluokilla Työelämään tutustuminen eli TET on yksi osa peruskoulun opetussuunnitelmaa (Perusopetuksen opetussuunnitelma 2004.) Opetussuunnitelmassa TETin tavoitteena on:

- lisätä työnteon arvostusta sekä osaltaan valmentaa oppilasta myöhempään elämän- ja uravalintoihin
- antaa oppilaalle omakohtaisia mahdollisuuksia tulla tuntemaan monipuolisesti oman paikkakuntansa tai alueensa työ- ja elinkeinoelämää: ammatteja, ammattialoja, työelämää ja sen pelisääntöjä sekä yrittäjyyttä ammattina ja liiketoimintana
- onnistumisen elämykset ja osallisuuden kokemukset tukevat oppilaan kehitystä (Peruskoulun opetussuunnitelma 2004.)

Jokainen koulu määrittelee omassa opetussuunnitelmassaan, kuinka työelämään tutustuminen käytännössä toteutetaan. TET-jaksosta tulisi tehdä koko koulun yhteinen asia. Näin TETit olisivat hyödyksi mahdollisimman monien oppiaineiden ja aihesisältöjen opetuksessa. (Ängeslevä 2006).

Jotta jokainen oppilas saisi parhaan mahdollisen hyödyn työelämään tutustumisjaksoista, tulisi ennen jaksolle lähtöä tutustua erilaisiin ammatteihin sekä työelämään monipuolisesti. Oppilaan oma kiinnostus on pyrittävä toteuttamaan mahdollisimman hyvin valittaessa TET-paikkaa. Jotta TET-paikkojen määrä ja monipuolisuus kasvaisivat, pitäisi yhteistyötä lisätä oppilaiden vanhempien, kouluväen, työpaikkojen ja yritysten kanssa. TETin avulla pyritään vahvistamaan oppilaan sosiaalisuutta. Hyvin suunniteltu TET auttaa nuoria ammatinvalinnassa.

Taloudellinen tiedotustoimisto (TAT) teki toukokuussa 2006 nuorisotutkimuksen, johon osallistui n. 1200 perusopetuksen 7-9 vuosiluokilta sekä lukion 1-2 vuosiluokilta. Tutkimuksen mukaan TET-paikat hankittiin palvelualoilta (76,3 %), teollisuudesta (18,3 %), julkishallinnosta (10,7 %) sekä maataloudesta (7,3 %). Nuoret kokivat saavansa TET-jaksolta enemmän tietoa teollisuuden ammateista kuin esim. koulussa. Tutkimuksessa selvitettiin nuorten mielikuvia TETistä (kokemuksia, työntekoon osallistumista, käsityksistä työpaikasta). Nuoren mielikuvat olivat tutkimuksen mukaan positiivisia. TAT tekemästä nuorisotutkimuksesta 2006 käy ilmi, että opetussuunnitelmassa olevat TETin tavoitteet toteutuvat myös käytännössä. TAT on määritellyt TETin merkitystä. Sen mukaan yrittäjälle TET on kuin rahan panoa pankkiin. Oppilaalle TET on kokemusmatka. Mitä rohkeammin oppilas TETiin lähtee, sitä enemmän siitä jää evästä reppuun. Opinto-ohjaajalle ja koululle TATin mukaan TET on kätevä tapa verkottua yrityksen kanssa (Taloudellinen tiedotustoimisto 2006.)

Opintojen keskeyttämiset johtuvat usein vääristä koulutusvalinnoista. Suurin osa epäonnistuneista valinnoista voitaisiin todennäköisesti ehkäistä. Siksi Taloudellinen Tiedotuskeskus on koordinoinut teollisuuden Tehotet-jaksoja peruskoululaisille. Niissä nuoret tutustuvat sekä valitsemansa alan koulutukseen että käytännön työtehtäviin. Kahden verstastyöpäivän jälkeen ammatillisessa oppilaitoksessa oppilaat vierailevat alan yrityksissä kotiseuduillaan.

4 Tietotekniikan opetuskäyttö

Tiedon merkitystä korostavassa yhteiskunnassa on yhä suurempi merkitys tietotekniikalla koulutuksessa ja opetuksessa. Tietotekniikka mahdollistaa uusissa oppimisympäristöissä opiskelun sekä erilaisten opiskelumenetelmien hyödyntämisen.

Tietoteknologinen osaaminen sekä uusien kommunikaatio- ja viestintätaitojen oppiminen ovat tulevaisuudessa perusvalmiuksia. Ne, jotka eivät ole valmistautuneet uudenlaiseen oppimis- ja toimintakulttuuriin, putoavat pois työmarkkinoilta ja ovat vaarassa syrjäytyä (Luukkainen 2000, 100.)

Tietokoneesta on tulossa arkipäiväinen, koko ajan läsnä oleva väline opetuksen toteuttamiseen. Opetuksessa tietotekniikka on väline sisällön tuottamiseen, tiedonhakuun, tiedon säilöntään ja prosessointiin. Oppilaiden siirtyessä työelämään tietotekniikka tulee olemaan heidän arkipäivää. (Haaparanta 2006).

Perusopetuksen uudessa opetussuunnitelmassa on oppilaanohjauksen aihekokonaisuuksiin liitetty mm. viestintä- ja mediataito sekä ihminen ja teknologia. Oppilaanohjauksessa tämä tarkoittaa lähinnä nuoruuden ikävaiheeseen, koulutukseen ja työelämään liittyvien aiheiden ja tietojen etsimiseen, kriittiseen tarkasteluun ja valikoivaan käyttöön ohjaavaa toimintaa. Keskeisten sivustojen ja hakupalvelujen käytön opettelu antaa välineitä käyttää tietoverkkoja omien tarpeiden mukaisesti perusopetuksen jälkeen eri elämäntilanteissa. Luontevaa vuorovaikutustilanteiden harjoittelua syntyy TET-jaksolla. (Perusopetuksen opetussuunnitelma, 2004.)

Verkkovälitteisessä opiskeluympäristössä on tietoverkoilla opiskelun kannalta keskeinen merkitys esim. oppilaiden välisessä vuorovaikutuksessa.

Tietoverkossa tapahtuvan vuorovaikutuksen lisääntyminen tuo monenlaisia muutoksia koulutuksen käytäntöihin. Se vaikuttaa myös opettajan ja oppilaan perinteisiin suhteisiin (Lehtinen 1997, 28.) Opettajan työnkuvan katsotaan muuttuvan ja oppilaiden pääsevän hankkimaan informaatiota, jonka opettaja on perinteisesti heille aikaisemmin välittänyt. Tällaisella toiminnalla on todettu olevan useita oppijan

itsenäistä työskentelyä tukevia piirteitä. Pollard&Pollard (Tella 1997) ovat koonneet eräitä muutoksia, jotka ovat tapahtuneet siirryttäessä traditionaalisesta luokkahuoneympäristöstä modernia tieto- ja viestintäteknikkaa käyttävään opiskeluympäristöön (taulukko 1).

TAULUKKO 1. Traditionaalisen luokkaopetuksen ja tieto- ja viestintäteknikkaa käyttävän opiskeluympäristön tyypillisiä piirteitä (Tella 1997)

Traditionaalinen luokkaopetus	Teknologiaa hyödyntävä opiskelu- ympäristö
Vastuu oppimisesta opettajalla	Vastuu oppimisesta oppijalla
Opettaja sisällön asiantuntija	Opettaja oppimisen asiantuntija
Opettaminen instruktiivisena prosessina	Opettaminen konstruktiiivisena prosessina
Passiiviset oppijat	Aktiiviset oppijat
Opettaja asioiden esittäjänä ja tiedonvälittäjänä	Opettaja oppimistapahtuman helpottajana ja tiedon järjestelijänä
Oppijan käytettävissään vain oppikirjoja ja muuta painettua, vanhentunutta aineistoa	Oppijalla käytettävissään uuden tekniikan avulla valtavia määriä informaatiota
Luokkahuoneen eristyneisyys	Opiskeluympäristö ulottuu luokan seinien ulkopuolelle
Oppijan informaation vastaanottajana	Oppija luovana ongelmanratkaisijana ja informaation käyttäjänä
Painotus yksilöllisissä projekteissa ja saavutuksissa	Painotus yhteistoiminnallisissa ja ryhmäorientoituneissa toiminnoissa

5 Kannonkosken yläkoulu ja TET

Kannonkosken koulu on yhtenäinen peruskoulu, jossa on oppilaita esikoulusta yhdeksänteen luokkaan asti. Tällä hetkellä yläluokilla (7-9) on oppilaita yhteensä 62. Koulussamme on viisi luokanopettajaa ja kahdeksan aineopettajaa sekä rehtori. Kuudesluokkalaiset ovat jo aineopettajajärjestelmässä.

Meidän koulussamme TET on järjestetty siten, että seitsemännellä luokalla oppilaat ovat kevätlukukaudella yhden viikon TET:ssä. Yhdeksännellä luokalla oppilaat ovat sekä syys- että kevätlukukaudella viikon TET:ssä. Yleensä TET-jakson pituus vaihtelee parista päivästä kahteen viikkoon. Koulussamme yhden TET-jakson pituus on viisi työpäivää. Työpäivän pituus on kuusi tuntia.

Tutustumispaikan oppilaat hankkivat itse. Oppilaat eivät ole työsuhteessa työnantajaan. Oppilaille ei myöskään makseta TET-jaksolta palkkaa, koska TETin yksi tärkeimmistä tehtävistä on kiinnostuksen herättäminen eri aloilla toimivien yrityksen toimintaan.

Oppilaille annetaan TET-jaksolle erilaisia tehtäviä, joista heidän on tehtävä raportti TET-viikon aikana. Myös työnantaja arvioi oppilaan työelämään tutustumista.

Koulussamme on kokeiltu monenlaisia tapoja oppilaan tekemään arviointiin. Käytössä on ollut erilaisia täytettäviä monisteita. Vihkonen, jossa on omat sivut oppilaalle ja työnantajalle. Vihkosessa on erilaisia tehtäviä. Esimerkiksi oppilaan kuvaus valitsemastaan TET-paikan ammatista, haastattelu yhdestä TET-paikan työntekijästä sekä oppilaan itsearviointia.

Työnantaja täyttää vihkosessa todistuksen työelämään tutustumisesta. Näin työnantaja antaa palautetta oppilaalle TET-jaksosta.

6 TET-RAPORTOINNIN KEHITTÄMINEN

6.1. Tavoitteet ja toteutustapa

Suomen Opetusministeriö on tehnyt keskeisen koulutuspoliittisen linjauksen laatimassaan koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategiassa (1995). Raportin mukaan yleissivistävän koulun on annettava jokaiselle opiskelijalle tietoyhteiskunnan edellyttämät ja jatko-opinnoissa tarvittavat monipuoliset tiedonhankinnan ja viestinnän perustaidot. Käyttämällä monipuolisesti tietoverkkoja hyväksi voidaan saada aikaan uusia oppimiskäytäntöjä ja -mahdollisuuksia esim. opinto-ohjaukseen. Internetin ohjauksen tehostamista tukee valtionvarainministeriön Suomi tietoyhteiskunta-ohjelman (2000) tavoitteet. (Suomi tietoyhteiskuntana 2000).

Tämä hanke on kehittämistyö, jonka päämääränä on aikaansaada TET-raportointia tukeva verkkoympäristö. Idea tähän kehittämistyöhön syntyi siitä, että suurin osa oppilaista kokee TET-raportoinnin turhauttavana. TET-raportointia tukevan verkkoympäristön toteutus ja käyttö mahdollistaa uudenlaisen opetusjärjestelyjen käytön. Uusi oppimisympäristö tarjoaa opiskelijalle erilaisen tavan tehdä TET-raportointia.

Kehittämishankkeen tavoitteena on selvittää, miten TET-raportointia tukeva verkkoympäristö toteutetaan. Hankkeen kohteena ovat myös oppilaat ja heidän asenteensa TET-raportointia kohtaan. Kehittämishankkeen tarkoituksena on löytää TET-raportointiin mielekäs tapa sekä oppilaalle että ohjaajalle.

6.2 TET-raportointia tukevan verkkoympäristön toteuttaminen

Hankeen tarkoituksena oli luoda mahdollisimman helppokäyttöinen TET-raportointitapa. Verkkoympäristössä tapahtuvaa raportointia suunniteltaessa on otettava huomioon käytettävän teknologian vahvuudet, heikkoudet ja erityisominaisuudet. Olennainen osa suunnittelua on se, että tuntee verkkotyövälineet sekä niiden mahdollisuudet ja rajoitteet. Internetin kautta käytettäviä sovelluksia kutsutaan tässä hankkeessa verkkotyövälineiksi. Suurin osa verkkotyövälineistä toimii suoraan www-selaimilla. Selaimet ovat helppokäyttöisiä eivätkä vaadi erillisen ohjelman asentamista oppilaan koneelle. Helpoin tapa toteuttaa verkkopohjainen oppimisympäristö on käyttää ohjelmistoja, jotka on tuotettu koulutarkoitukseen.

Verkkolehti on työväline, jolla voidaan helposti tuottaa ja julkaista materiaalia verkkoon. Työvälineen käyttöön tarvitaan www-selain ja internetyhteys. TET-raportoinnin toteutuksessa käytetty verkkotyöväline, verkkolehti, on kehitetty Peda.net-kouluverkkohankkeessa.

Verkkolehdessä on kolme rooliryhmää: päätoimittajat, toimittajat ja lukijat. Päätoimittajina toimivat opettaja ja oppilaat toimivat toimittajina. Kullakin ryhmällä on erilaiset käyttöliittymät eli näkymät (kuva 1.) Jokaisessa käyttöliittymässä on kuvan osoittamalla tavalla vasemmassa reunassa painikkeet, joiden avulla käyttäjä liikkuu. Painikkeet ovat näkyvissä jokaisella sivulla. Näin julkaistun materiaalin lukeminen on helppoa.

Materiaalin tuotantoympäristöön, toimitukseen pääsevät ainoastaan tunnuksen ja salasanan omaavat. Opettaja luo tunnukset. Sisään kirjautumisen jälkeen jokaisella oppilaalla on oma henkilökohtainen näkymä, "työtila". "Työtilasta" löytyy käyttäjän aiemmin tallentamat materiaalit ja painikkeet käyttöliittymän toimintoihin

Peda.net > Verkkolehden etusivu > Kannenkuksi >

TET-lehti

JULKAISTU SISÄLTÖ TOIMITUS Kirjau...

Etusivu > Etusivu

Etusivu
7. lk tet kevät-07
9. lk tet kevät-07
9. lk tet syky-06
TET-raportoinnin ohjeet

Tämä on 9.-luokkalaisten TET-lehti syksyn 2006 työelämäntutustumisjaksoita.

Osastot
7. lk tet kevät-07
9. lk tet kevät-07
9. lk tet syky-06
TET-raportoinnin ohjeet

Jutut
Mita olit mieltä?
Vastaa kysely

Suomi Svenska Sámegeella Anarâškielâ Nuortalašgiella English Deutsch Nederlands Español Pycckoz

Peda.net
Verkkolehti 20

KUVA1: Esimerkinäkymä lukijan käyttöliittymästä

Opettajalla on pääsy- ja muokkausmahdollisuus kaikkeen lehdessä toimitettuun materiaaliin. Toimituksessa materiaalia, juttuja, voi tehdä joko tyhjään tekstikenttään suoraan kirjoittamalla tai leikepöydän kautta liittämällä. Materiaalin on mahdollista liittää kuvia. Linkkien liittäminen materiaaliin tapahtuu yksinkertaisesti www-osoitteella.

Verkkolehdestä tuotetun materiaalin voi julkaista vain sellainen henkilö, jolla on päätoimittajaoikeudet. Päätoimittajan käyttöliittymässä on materiaalin hallintatyövälineet (kuva 2.)

TET-lehti

JULKAISTU SISÄLTÖ TOIMITUS Kirjau...

Jutut > Luo uusi juttu Jaana Hakkanen

Jutut
Osastot
Mediakirjasto
Turnaukset
Asetukset

Keskeneräiset

Mitä olit mieltä? (Julkaistu -> Etusivu)
(Muokattu: 11.12.2006 13:49) Muokkaa Kopioi

Valmiit

Jutun julkaisu tai julkaisusta poistaminen (ohje opolle) (Julkaistu -> 9. lk tet syky-06)
(Muokattu: 30.10.2006 08:06) Muokkaa Kopioi

Jutun kirjoittaminen TET-lehteen (Julkaistu -> 9. lk tet syky-06)
(Muokattu: 29.10.2006 22:07) Muokkaa Kopioi

Kuvan tai linkin liittäminen juttuun (Julkaistu -> Etusivu)
(Muokattu: 29.10.2006 22:08) Muokkaa Kopioi

TET-raportti-ohjeet (Julkaistu -> TET-raportoinnin ohjeet)
(Muokattu: 9.1.2007 11:32) Muokkaa Kopioi

Julkaise Poista julkaisusta Viehde omistajaa Arkistoi Poista

Suomi Svenska Sámegeella Anarâškielâ Nuortalašgiella English Deutsch Nederlands Español Pycckoz

Peda.net
Verkkolehti 20

KUVA 2: Esimerkinäkymä päätoimittajan käyttöliittymästä

Verkkolehti on siis tuotantoväline, joka tässä hankkeessa oli TET-raportoinnin väline. Verkkolehdeillä on oma internetosoite, www.peda.net/tet.

TET-raportoinnin muuttaminen verkkoympäristöön tapahtui vaiheittain. Kesällä 2006 tein alustavan suunnitelman verkkoympäristön toteuttamisesta. Kun koulu syksyllä-06 alkoi, suunnittelin TET-raportin sisältöä. Sisällön suunnittelussa käytin apunani aikaisemmin tekemiäni TET-raportointiohjeita. Laadin kysymykset, joihin oppilaiden tulisi vastata TET-viikolla ollessaan. Ensimmäisen raportointiversion kysymyksissä piti oppilaan kertoa TET-harjoittelustaan seuraavaa:

Kerro taustatietoja:

1. Mitä yrityksessä/toimipaikassa tehdään?
2. Mitä ammatteja yrityksessä on?
3. Mitä etuja palkan lisäksi työntekijät saavat?
4. Millaisia tietotekniikan taitoja työtehtävissä tarvitaan?
5. Missä työpaikan tehtävissä tarvitaan kielitaitoa
6. Millaiset työajat työntekijöillä oli?

Kerro omia mielipiteistäsi ja tuntemuksistasi:

1. Mitä pidit työstäsi?
2. Mitä muuttaisit työpaikallasi?
3. Mikä oli työpaikan merkitys itsellesi?
4. Mitä odotit TET-paikastasi?
5. Mikä työssäsi oli parasta/pahinta/mielenkiintoista/tylsintä?
6. Miten TET vaikutti tulevaisuudensuunnitelmiisi?
7. Mitä opit itsestäsi TET:ssä?
8. Miten TET-jakso vaikuttaa tulevaisuuden suunnitelmiisi?

Kirjoita päivittäin lyhyesti, mitä olet TET:ssä tehnyt?

6.3 Ensimmäinen TET-jakso Kannonkosken koululla

Kannonkosken koulun yhdeksännen luokan oppilaat olivat ensimmäisellä TET-viikolla syyskuussa 2006. Ennen sitä oppilaat oli perehdytetty TET-raportointiin verkossa. Yhdellä opinto-ohjauksen tunnilla tutustuttiin ja harjoiteltiin käytännössä TET-raportoinnin tekoa verkkosivuilla.

Opinto-ohjaajana seurasin ja kommentoin lähes päivittäin oppilaiden raportteja TET-viikon aikana. TET-viikon jälkeen jokainen oppilas pääsi lukemaan toistensa raportit verkossa. Samoin jokainen oppilas kommentoi toisen oppilaan raporttia verkkoon.

TET-viikon jälkeen oppilaat vastasivat myös kyselyyn. Kyselyyn vastattiin verkossa, www.peda.net/verkkolehti.

Kyselyssä selvitettiin:

- vastaajien taustatiedot
- mahdollisuus verkkoyhteyteen kotona
- internetin käyttö
- TET-paikan valintaan vaikuttavat asiat
- TET-jaksojen vaikutus tulevaisuuteen
- Miten TET-jaksoja tulisi kehittää
- Mitä muutettavaa TET-raportoinnissa?
- vertailu TET-raportointi verkossa/TET-raportointi paperilla

Kyselyyn osallistuivat kaikki 21 Kannonkosken koulun yhdeksäsluokkalaista.

Kyselyn tavoitteena oli hankkia tietoa siitä, miten verkossa tehty raportointi erosi ennen tehdystä paperiversiosta. Tavoitteena oli myös saada oppilailta ideoita TET-raportoinnin ja TETin kehittämiseen.

6.3 TET-raportointia koskevan kyselyn tulokset

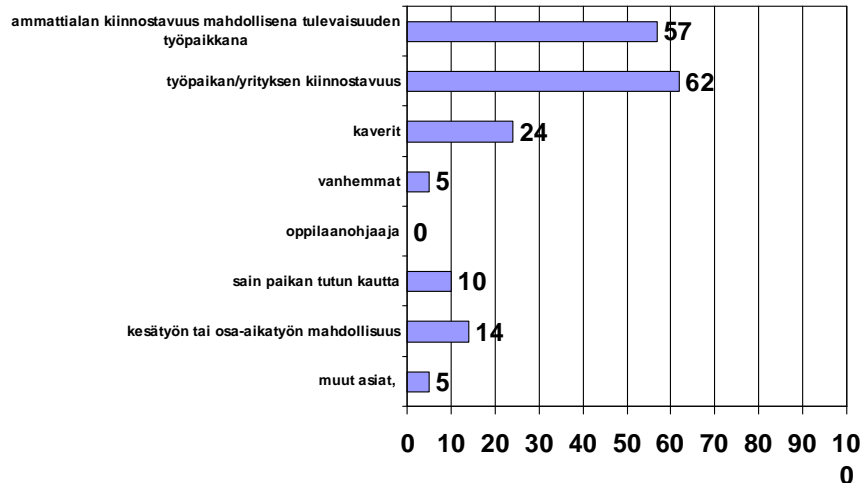
Kannonkosken koulun yhdeksäsluokkalaisista tyttöjä on yhdeksän ja poikia 11.

Suurimmalla osalla Kannonkosken koulun oppilasta on mahdollisuus käyttää verkkoyhteyksillä varustettua tietokonetta kotonaan. Ainoastaan 24 % oppilaista ei ollut mahdollisuutta tehdä TET-raporttia kotonaan.

Työpaikan kiinnostavuus oli yksi tärkeimmistä tekijöistä, kun oppilaat valitsivat TET-paikkaa. Toiseksi tärkein TET-paikan valintakriteeri oli se, että TET-paikan ammattiala voisi olla tulevaisuudessa oppilaan työtä. Oppilaanohjaajalla ei ollut minkäänlaista vaikutusta TET-paikan valintaan (kuvio 1.)

TET-paikan valinta

TET-paikan valinnassa vaikuttivat

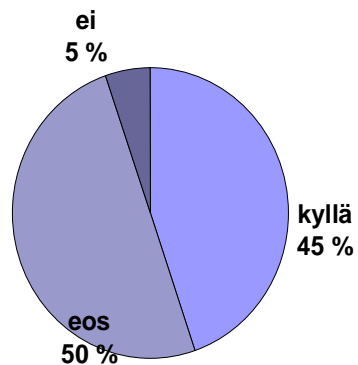

KUVIO 1: TET-paikan valinta

Puolet oppilasta koki, että TET-jaksolla oli vaikutusta tulevaisuuden suunnitelmiin (kuvio 2.)

Jatko-opinnot ja tulevaisuus

Ovatko TET-jaksot vaikuttaneet tulevaisuuden suunnitelmiisi?

KUVIO 2: TET-jaksojen vaikutus tulevaisuuden suunnitelmiin

TET-jakson vaikutusta tulevaisuuden suunnitelmiin, oppilaat pohtivat seuraavanlaisin kommentein:

- *tiedän nyt mihin haluan lähteä kouluun*
- *olen saanut varmuutta alasta*
- *olen saanut uutta tietoa ja intoa*
- *apua kesätyöpaikan saannissa*
- *no, liukuhihna-ammattiin en ainakaan aio mennä, koska se on niin yksitoikkoista*

Miten TET-jaksoja tulisi kehittää?

- *ne olisivat pidempiä ja niitä olisi enemmän, jotta voisi tutustua mahdollisimman moneen alaan*
- *voisi olla viikonloputkin töissä*
- *ihan hyviä ne ovat, eipä tarvi muutella*
- *voisi olla yksi TET-jakso enemmän*
- *pieni palkka olisi koulun tai firman puolesta mukava, koska aika usein TET-harjoittelijaa käytetään työmiehen sijaisena*

Kysymykseen ” Haluaisitko tehdä TET-raportin paperilla vai verkossa?”

Kannonkosken koulun yhdeksäsluokkalaisista 95 %:a ilmoitti mieluummin tekevänsä TET-raportoinnin verkossa.

Ensimmäisen TET-jakson jälkeen tein muutoksia raportointiohjeisiin. Osa oppilaista oli sitä mieltä, että ohjeissa oli epäselvää. Omasta mielestäni myös kysymyksiä oli liikaa. Jatkossa kysymyksissä tulee kiinnittää huomiota kysymysten muotoon ja määrään.

6.4. Toinen TET-jakso Kannonkoskella

Kannonkosken koulun yhdeksäsluokkalaisten toinen TET-jakso oli tammikuussa-07. Tämän TET-jakson jälkeen oppilaat vastasivat Kannonkosken koulun opo-sivustolla olleeseen kyselyyn. Kyselyssä pyydettiin kirjoittamaan lyhyesti siitä, mitä mieltä oppilas on TET-raportoinnista verkossa. Samoin oppilaiden piti vertailla TET-raportointia verkossa/paperiversiona. Oppilaan tuli kertoa myös siitä, mitä muutettavaa TET-raportoinnissa on. Koska kehittämisaiheeni on käytännönläheinen, haluan julkaista oppilaiden kirjoittamia vastauksia. Samalla pystyn tekemään johtopäätöksiä, miten TET-raportointia verkossa voisi jatkossa parantaa tai muuttaa.

Tässä osa oppilaiden antamasta palautteesta:

”TET-raportointi verkossa on omasta mielestäni helppokäyttöinen. Kirjoittaminen on mukavaa. Jatkossa tämä voi olla hyvä väline etsiessä tietoa erilaista TET-paikoista. Joillekin kirjoitus voi olla työlästä ja itse tuntuu epämukavalta kun muutkin voivat lukea omia juttujaan.” (poika)

”TET-raportointi verkon kautta toimi hyvin. Toisin olisi minusta parempi, jos voisi nähdä päivittäin toisten raportit.” (poika)

”Mielestäni TET-raportointi verkossa oli kätevämpää ja selkeämpää kuin kirjallisena paperiversiona. Myös niiden muuttaminen ja päivittäminen oli aina helppoa ja kätevää. Toisetkin oppilaat saivat varmasti hyvin selkeän kuvan omasta TET-viikostani.” (poika)

”TET-raportointi netissä on ihan hyvin keksitty, mutta kaikki eivät omaa konetta eikä nettiä, joten se on joillekin vaikeaa toteuttaa. Kirjallisena se olisi myös nopeampaa ja yksinkertaisempaa. Itse pidin verkossa tehdystä raportoinnista, vaikka itsellä netti on maksullinen, joten siihen meni puhelinlaskun hinta.” (tyttö)

”Mielestäni TET-raportointi netissä oli hyvä, mutta ”varmempi” tapa olisi tehdä se kirjallisena, koska silloin sen ainakin itse muistaisin tehdä paremmin. Ja muutoksia ehkä niin, että se saisi olla vapaamuotoisempi, koska silloin kaikki saavat kirjoittaa sen verran kuin itse haluaisivat ja juttuakin tulisi enemmän. EI niin tarkasti pitäisi luetella asioita mitkä pitää varmasti olla kirjoitettuna. (tyttö)

”Mielestäni se on aika turha. Miksi kertoa omasta työviikosta ja viikon mielipiteistä niin, että kaikki voivat lukea sen. Niiden lukeminen voi auttaa jotakin, jotka ovat kokemattomia mutta silti idea on aika turha. Tykkään itse henkilökohtaisesti TET-raportoinnista kirjallisena paljon enemmän kuin verkon kautta.” (poika)

”TET-raportointi netissä oli kyllä ihan mukava juttu kun sai jälkikäteen lueskella muiden TET kokemuksia. Enemmän sitä tuli netissä raportoitua kuin paperille. Erityistä plussaa oli muiden juttujen lukeminen. Aluksi oli vähän epäselvää miten piti kirjoittaa. ” (tyttö)

”Mielestäni tämän vuoden tet-raportoinnissa verkossa oli aluksi paljon epäselvää, mutta sitten kun sai tarvittavat ohjeet ja kaikki jutut niin se olikin helppoa. Verkossa kysymykset olivat paljon parempia kuin vihkossa., kun ajatellaan että verkkokysymyksiä pystyy aina ajan tullen muuttamaan. Sitä paitsi kaikki eivät muistaisi aina joka päivä täyttää vihkoa, mutta nettiin on raportoitava joka päivä, kun sitä pystyy opo koko ajan vahtimaan ja muistuttamaan kirjoituksista. Toisella kerralla verkkoon raportointi tuntui jo lastenleikiltä.” (tyttö)

”Koska opo näkee joka päivä mitä oppilas on tehnyt, niin voidaan varmistaa että oppilas on TET:ssä. Juttuun saa myös liitettyä kuvia, mikä ei kirjallisessa raportoinnissa onnistu. Muiden oppilaiden pitäisi päivittäin nähdä toistensa kirjoituksia. Korvaa siis täydellisesti paperiversio. Nettiversio kertoo myös enemmän työviikosta ja täten tutustuu moneen muuhun alaan ja saa lisää tietoa. ”(tyttö)

6.5 TET-raportoinnin vaikutus oppilaaseen ja oppilaanohjaajaan

Oppilaanohjaajalla on TET-raportoinnin verkkototeutuksen pedagoginen päävastuu. Hänen tehtävänä on ennen TET-jaksolle lähtöä tarkistaa verkkoympäristön ja materiaalin toimivuus. Samoin oppilaanohjaajan tulee huolehtia riittävästä ohjeistuksesta (selkeät aikataulut, kysymykset).

Oppilaan kannalta tärkeää on, että TET-raportointi verkossa lähtee sujuvasti käyntiin. Oppilaalla tulee olla myös selkeät ohjeet siitä, kuinka toimia.

Käytettävyys on tärkeä tekijä verkko-oppimisympäristössä. Huonosti käytettävissä oleva sovellus vie paljon aikaa itse TET-raportoinnilta. Huono sovellutus voi myös heikentää TET-raportoinnin laatua.

Kannonkosken koululla tekemäni kyselyn mukaan 95 %:a oppilaista piti TET-raportointia verkossa parempana vaihtoehtona paperiversiolle. Oppilaiden mielestä tekstinkäsittely oli koneella helpompaa kuin käsin kirjoittaminen. Samoin erillisten arviointilappujen palauttaminen koettiin ongelmaksi TET-jakson jälkeen. Kaikki oppilaat olivat sitä mieltä, että muiden TET-raporttien lukeminen verkkoympäristössä sekä muiden raporttien kommentointi oli erittäin hyvä asia. Näin oppilas pysyi näkemään, mitä eri TET-paikoissa oli tehty. Joidenkin mielestä muiden oppilaiden raporttien luku lisäsi tietoutta erilaista työpaikoista. Oppilaat odottivat innokkaina päästä lukemaan toistensa raportteja. Suurin osa oppilaista halusi, että he voisivat lukea TET-viikon aikana päivittäin toistensa raportteja. Jatkossa voisi olla parempi, jos oppilas pääse päivittäin lukemaan muiden raportteja. Tämä ehkä motivoisi niitä muutamaa oppilasta, joiden raportit olivat kovin lyhyitä ja yksinkertaisia. Oppilaat sanoivat oppineensa paljon toisten raporteista. He pystyivät myös paremmin päättämään, mihin TET-paikkaan menevät tai eivät missään tapauksessa mene seuraavaksi.

Verkossa tehdyn raportin laajuus oli suurempi kuin aikaisemmin tehdyn paperiversion. Suurin osa oppilaista koki tämän asia pelkästään positiivisena.

Kuvien liittäminen TET-raportointiin oli helppoa.. TET-raportointia pystyi helposti päivittämään toisin kuin paperiversiota.

Oppilaat kokivat palkitsevana sen, että opinto-ohjaaja kommentoi lähes päivittäin oppilaan raportointia verkossa.

Muutama koki epämukavana sen, että toiset saivat lukea raportteja. Osalla oppilasta ei ollut tietokonetta tai nettiyhteyttä kotona, joten raportointi oli tämän takia hankalaa. Muutama oppilas olisi halunnut, että TET-raportointi olisi vapaamuotoinen ja saisi kirjoittaa itse, mitä haluaa. Jotkut oppilaat eivät omasta mielestään olleet saaneet riittävästi ohjeita, TET-raportoinnin tekoon verkossa. Saatuaan paremmat ohjeet, oppilaat pitivät raportointia lastenleikkinä.

TET-raportointiin verkossa haluttiin vain vähän muutoksia. Oppilaat toivoivat, että joka kerta olisi erilaiset kysymykset. Muuten raportointi verkossa voisi muuttua tylsäksi. Jotkut halusivat vähemmän kysymyksiä, ettei raportin tekoon menisi niin kauan aikaa. Muutama toivoi, että TET-raportit tulostettaisiin kaikille paperiversiona.

Oppilaanohjaajan näkökulmasta TET-raportointi verkossa oli erittäin onnistunut. Oppilaat olivat innostuneita. Raporttien laatu parani huomattavasti entisten vihko-/paperiversioihin verrattuna. Raportit olivat paljon pidempiä kuin paperiversiot. Oppilaat olivat myös liittäneet kuvia raportteihinsa. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta oppilaat olivat paneutuneet raportointiin huolella.

Pienessä koulussa on helppo lukea päivittäin oppilaiden TET-raportteja. Lukeminen ja kommenttien kirjoittaminen on aikaa vievää. Informaatiota on netin välityksellä helppo antaa, koska kaikkia oppilaita ei TET-viikon aikana tapaa. Internet tehostaa tiedottamista, mutta sen avulla voidaan myös rajata opiskelijoille suunnattavia tietosisältöjä (Vuorinen 2006, 192). Mielestäni isoisissa kouluissa oppilaanohjaaja ei pysty päivittäin oppilaiden raportteja lukemaan. Luulen, että jatkossa en minäkään jaksa joka päivä raportteja lukea.

Jos oppilaalla ei ole verkkoyhteyttä kotona, tuottaa TET-raportointi verkossa hankaluuksia. Osa oppilaista lopetti TET-päivänsä vähän aikaisemmin tehdäkseen raportinsa koululla. Meidän koulussa tämä asia oli helppo hoitaa, mutta luulen, että isomassa koulussa voi tulla ongelmia, jos osalla oppilaista ei ole käytössä verkkoyhteyttä kotona. Jatkossa voisi asiaa kehitellä niin, että sopisi työnantajan kanssa, että oppilas voisi tehdä TET-päivän aikana raportinsa työpaikalla. Samoin työnantaja voisi antaa oppilaasta arvion verkon välityksellä.

Oppilaanohjaajan kannalta tämä uusi TET-raportointitapa tuotti paljon enemmän työtä kuin aikaisemmin paperiversiona toteutettu raportointi. Aikaa kului tietysti verkkolehden sisällön laadintaan ja sen testaukseen. TET-raporttien lukeminen oli mielestäni vaivalloisempaa kuin paperiversioiden. Koska kirjoitustila ei ollut mitenkään rajoitettu, että oppilaat innostuivat kirjoittamaan paljon enemmän kuin ennen. Jatkossa kysymyksiä kannattaa rajata niin, että raporttien lukeminen olisi nopeampaa.

7. Pohdintaa

*”Mikään armeija ei pysty
vastustamaan sellaisen
ajatuksen voimaa,
jonka aika on tullut.”*
Viktor Hugo

Tietotekniikka on tullut jäädäkseen. Jo lähes joka kolmannessa suomalaiskodissa on tietokone ja joka neljännessä internetyhteys (Koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategia 2000-2004 1999, 8). Tietotekniikan perustaitojen hallinta on tulevaisuudessa osa yksilön kansalaistaidoista. Yhteiskunnan ja oppimiskäsitysten muuttuessa täytyy koulunkin muuttua.

Tietotekniikan opetuskäytön edistämässä on opettaja avainasemassa. Useassa oppilaitoksessa opettajat ovat kuitenkin aika yksin pohtiessaan tapoja hyödyntää tietojä viestintättekniikkaa omassa opetuksessaan. Koulun johdolla on myös tärkeä rooli tietotekniikan opetuskäytön kehittämisessä.

Yhdistettäessä tietotekniikka päivittäiseen opetustyöhön Peda.netin verkkotyövälineiden kaltaiset helppokäyttöiset palvelut ovat mielestäni erittäin hyviä. Verkkotyövälineiden helppokäyttöisyys on aloittavalle käyttäjälle yksi keskeinen tekijä. Jos työvälineen käyttö aiheuttaa negatiivisia tunteita, koko verkkotyövälineen käyttö epäonnistuu. Verkossa tapahtuvan TET-raportoinnin hyötyjä on se, että oppilas ei ole sidottu tiettyyn aikaan ja paikkaan. Jokainen oppilas voi tehdä raporttinsa oman aikataulunsa mukaisesti. Tietysti ne oppilaat, joilla ei ole verkkoyhteyttä kotona muodostavat tässä tapauksessa poikkeuksen.

Tavoitteenani oli osittain valmista materiaalia hyödyntämällä saada aikaan ymmärrettävä ja toimiva malli TET-raportointiin verkossa. Mielestäni tältä osin kehittämishankkeeni on onnistunut. Kannonkosken koulun yhdeksännen luokan oppilaat olivat erittäin innostuneita uudesta TET- raportointitavasta verkkoympäristössä.

Kiinnostava jatkohanke olisi se, miten saada TET-paikkoja tarjoavat yritykset käyttämään TET-arvioinnissa verkkoympäristöä. Keski-Suomessa on Peda.net-sivustoilla TET-tori eli työelämään tutustumisen kohtaamispaikka. TET-tori on apuna työelämään tutustumispaikan etsimisessä ja esittelyssä. Torilla on yli 300 keskisuomalaista yritystä ja työpaikkaa. Sivustolta saa käytännön ohjeita TETiä varten. Kannonkosken TET-torilla on tällä hetkellä vasta pari yritystä. Toivottavasti jatkossa TET-paikkoja Kannonkoskella tarjoavat yritykset osallistuisivat innokkaammin TET-torihankeeseen (www.peda.net/tet.)

Haluaisin myös jatkossa kehittää TET-raportointia siten, että muut koulun opettajat pääsisivät lukemaan oppilaiden raportteja verkossa. Ehkä näin heidän suhtautumisensa TETin hyödyllisyydestä muuttuisi positiivisempaan suuntaan. Yhteinen sitoutuminen opetussuunnitelmissa oleviin TETin tavoitteisiin on tärkeää.

Kehittämishankeen tekeminen on ollut haasteellinen tehtävä. TET-raportoinnin uudistaminen on ollut vaativaa, mutta palkitsevaa. Jatkohanketyössä on edettävä pienin askelin sitä myöten kuin aikaa ja voimia riittää. Verkostojen rakentaminen paikallisten yrittäjien kanssa on erittäin tärkeää, että TET ja sen raportointi verkossa onnistuisi.

” Ei tulevinä päivinä ole pakko elää samoin kuin eilen.”

Christian Morgenstern

LÄHTEET

Haaparanta 2006. Tietotekniikan pedagoginen käyttö on opeteltava. Opettaja-lehti 51-52/2006.

Julkunen, R. 2006. Luento Ammatillisella opettajakorkeakoululla 31.8.2006.

Kinnunen, P. 2007. Teollisuus on nuorille mörkö. Keskisuomalainen 4.2.2007

Koulutuksen ja tutkimuksen tietostrategia 2000-2004.. Helsinki: Opetusministeriö 1999

Lairio, M. & Puukari, S.2003. Ohjauksen uudet orientaatiot. Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino, 2003

Lehtinen, E, 1997. Verkkopedagogiikka. Helsinki: Edita,1997

Luukkainen O., 2005. Opettajan matkakirja tulevaan. Jyväskylä: PS-kustannus, 2005

Luukkainen, O. 2000. Opettaja vuonna 2010. Helsinki: Opetushallitus,2000

Niemi,O.2006. Luento Ohjaus erityisopetuksessa, Jyväskylä 13.1.2006

Nuorisotutkimus 2006. Taloudellinen tiedotustoimisto 2006

Peruskoulun opetussuunnitelman perusteet 2004. Helsinki: Opetushallitus,2004

Provinssi-ohjelma 2006. YLE, TV2 8.9.06.

Ruokolainen, I. Elintärkeä opo. Opettaja-lehti, 5/2005

Seretin, L. 2006. Nuorten syrjäytymistä niskasta kiinni. Ahjo-lehti 31.8.2006

Suomi tietoyhteiskuntana 2000. Helsinki: Edita 2000

Tulevaisuusvaliokunnan mietintö n:o 1/1994. Helsinki: Valtioneuvosto.

Tulevaisuusvaliokunnan mietintö: 1/1998. Helsinki : Eduskunta.

Vuorinen, R. & Kasurinen, H. 2002. Ohjaus Suomessa 2002. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos, 2000

Vuorinen, R.2006. Internet ohjauksessa vai ohjaus internetissä.Jyväskylä: Jyväskylän yliopistopaino

Ängeslevä, 2006. Tet-jaksosta näköalapaikka työelämään. Opettaja-lehti 18/2006

<http://www.peda.net/tet>